Став странајасса проԉетаріјјас, öтувтчöј!

№ 15 (800)
ЈАНВАР
30 лун
1938 во

КОМІ КОМСОМОЉЕЦ

Гаԅет леԇöны
ВЛКСМ
Комі Обком
ԁа Сыктывкарса
Горком

ЉЕЊІНЛЫԌ ІНԀÖԀЈАССÖ ПÖРТÖМА ОЛÖМÖ

А. А. ЖԀАНОВ јортлöн ԁоклаԁ 1938 воԍа јанвар 21-öԁ лунö Большој ԏеатрын торжественно-траурнöј засеԁаԋіје вылын, коԁöс ԍіöма В. І. Љеԋін кулан лунсаԋ 14 во тырöмлы

Соціаԉізмлöн побеԁа—главнöј ітог

Јортјас, 14 во сајын орі олöмыԍ ужалыԍ человечество веԉікöј учіԏеԉлöн ԁа веԍкöԁлыԍлöн — Влаԃімір Іԉјіч Љеԋінлöн. Талун Сöветскöј Сојузса ужалыԍ јöз став мувывса ужалыԍ јöзкöԁ öтщöщ вöчöны ітогјас Влаԃімір Іԉјіч Љеԋінлыԍ веԉікöј іԃејајассö, заветјассö ԁа інԁöԁјассö (преԁначертаԋіјејас) олöмö пöртöмлыԍ, ԁонјалöны мунöм туј ԁа інԃалöны перспекԏівајас воԇö вылö тышлыԍ сіјö ԃелö побеԁа вöсна, коԁлы сетіс олöмсö Влаԃімір Іԉјіч.

Љеԋінскöј заветјас ԁа інԁöԁјас олöмö пöртöмлöн меԁԍа замечаԏеԉнöј ітог ем мијан странаын соціаԉізмлöн побеԁа, обшществоöс вужвыјöныс переустроітöм, коԁö воöԁчöма мијан странаын.

Стаԉін јорт Москва карса Стаԉінскöј ізбіраԏеԉнöј округса преԃвыборнöј собраԋіје вылын аслас речын інԁіс, мыј „мијанын соціаԉізм оз прöстö стрöітсы, а пыріс-ԋін бытö, нароԁлöн быԃлунја бытö. Во ԁас сајын поԅö ескö вöлі ԃіскуԍԍірујтны сы јылыԍ, поԅö-ö мијанын стрöітны соціаԉізм аԉі оз. Öні тајö абу-ԋін ԃіскуԍԍіоннöј вопрос. Öні тајö фактјаслöн вопрос, ловја олöмлöн вопрос, бытлöн вопрос, коԁі јіжтіс нароԁлыԍ став олöмсö“.

Стаԉін јорт віԍталіс воԇö: „Мијан фабрікјасын ԁа завоԁјасын ужалöны капітаԉістјастöг. Веԍкöԁлöны ужнас нароԁыԍ петöм јöз. Тајö і шуԍö мијанын соціаԉізмöн ԃелö вылын. Мијан мујас вылын ужалöны мулöн тружеԋікјас помешщікјастöг, кулакјастöг. Ужнас веԍкöԁлöны нароԁыԍ петöм јöз. Тајö і шуԍö мијанын соціаԉізмöн бытын, тајö і шуԍö мијанын свобоԁнöј соціаԉістіческöј олöмöн“.

Љеԋінскöј прінціпјаслöн, іԃејајаслöн ԁа заветјаслöн зев ыжыԁ завојеваԋіје ԁа побеԁа ем сіјö, мыј соціаԉізм öні лоіс сещöм-жö ԁонаöн ԁа матыԍса ԃелööн кыԇі Москваса ԁа Љеԋінграԁса рабочöјлы, сіԇі і нароԁјаслы, коԁјас бојԁöр вöліны меԁԍа бöрö коԉöмјасöн, капітаԉізмöн ԁа царізмöн меԁԍа пöԁтöмајасöн, меԁԍа нарԏітöмајасöн.

Öні соціаԉізм пыріс сöветскöј страналöн меԁԍа ылыԍ пеԉöсјасö, пыріс бытö ԁа ем мырԁԃыны поԏöм ԁостојаԋіје мијан рöԃінаса быԁ ужалыԍ мортлöн, öԁ мијанлы уԁајччіс пöртны олöмö Љеԋінскöј заветјас ԁа інԁöԁјас, стрöітны обшщество, кöні абуöԍ експлоататорјас ԁа параԅітјас, стрöітны обшщество, коԁöс поԁулалöма рабочöјјаслöн, креԍԏаналöн ԁа інԏеԉԉігенціјалöн ԁружескöј сотруԁԋічество вылын, стрöітны обшщество, коԁöс поԁулалöма СССР-са став нароԁјаслöн свобоԁнöј сојуз вылын.

Мијан странаын соціаԉізмлöн побеԁа—сіјö мијан вожԃлыԍ ԁа учіԏеԉлыԍ—Љеԋінлыԍ основнöј заветсö олöмö пöртöм. (**Аплоԃісментјас**).

Јортјас, ме ог кут тані вајöԁны лыԁпасјас ԁа фактјас, коԁјас характеріԅујтöны мијан странаын соціаԉізмлыԍ побеԃајас, мијан інԁустріјалыԍ ԁа коԉԉекԏівнöј віԇму овмöслыԍ побеԁајас. Најö тырмымöн тöԁсаöԍ. Ме кöсја сöмын уԍкöԁны тöԁвыланыԁ тані Стаԉін јортлыԍ інԁöԁ сы јылыԍ, мыј мијан революціја став мукöԁ революціјајасыԍ торјалöмöн, обеспечітіс мијан странаса ужалыԍ јöзлы ԋе сöмын поԉіԏіческöј свобоԁа, но і маԏеріаԉнöј благојас, лöԍöԁіс зажіточнöј ԁа куԉтурнöј олöмлыԍ условіјејас. Тајö завојеваԋіјеыс ем мијан соціаԉістіческöј революціјалöн меԁԍа ыжыԁ, меԁԍа ԁона, меԁԍа важнöј завојеваԋіје. Сіјö обеспечівајтö революціјалыԍ воԇö вылö побеԁоносԋöј воԇö мунöм. Тајö завојеваԋіјеыс жужыԁа јіжтіс мијанлыԍ став олöмнымöс ԁа топыԁа öтувтö мијан странаса став ужалыԍ јöзöс.

Жертвајас, коԁјасöс вајöма ужалыԍ јöз массајасöн соціаԉізмлыԍ побеԁајас обеспечітöм могыԍ, ез вошны веԍ. Тајö жертвајассö вештöма сіјöн, мыј ужалыԍ јöз получітісны зажіточнöј ԁа куԉтурнöј олöмлыԍ поԅанлун, получітісны асԍыныс куԉтурасö ԁа олöмлыԍ маԏеріаԉнöј условіјејассö быԁ боксаԋ развівајтан ԁа совершенствујтан поԅанлун. Тајö составԉајтö мијан революціјалыԍ зев ыжыԁ вын ԁа вöчö революціјасö ԋепобеԃімöјöн.

Сöветскöј нароԁлöн öтувјалун—соціаԉізмлöн зев ыжыԁ завојеваԋіје

Јортјас! Мијан выԉ стројлöн поԁулыԍ сіјö, мыј ужалыԍ јöз пріԋімајтöны веԍкыԁ участіје госуԁарственнöј управԉеԋіјеын.

Стаԉінскöј Конԍԏітуціја, коԁын гіжöма соціаԉізмлыԍ завојеваԋіјејассö, коԁі тöԁчöԁіс ставсö, мыј шеԃöԁöма ужалыԍ јöзöн уна воса тыш ԁа строітеԉство резуԉтатын—тајö Стаԉінскöј Конԍԏітуціјасö вајöԁöма ԃејствіјеö. Верховнöј Сöветö бöрјыԍöмјас мунісны веԉікöј Стаԉінскöј Конԍԏітуціја поԁув вылын, коԁі пöртіс олöмö всеобшщöј бöрјыԍан право став ԍікас ограԋічітöмјас бырöԁöм, обеспечітіс мијан странаса гражԃаналыԍ тырвыјö равноправіје, пол, націонаԉност ԁа расöвöј прінаԁԉежност вылö віԇöԁтöг. Тајö ем воԇö восков мијан странаын сöветскöј соціаԉістіческöј ԃемокраԏізм олöмö пöртан ԃелöын.

Ԃекабр 12-öԁ лунö бöрјыԍöмјас, коԁјас вајöԁісны ізбіраԏеԉнöј урнајас ԁінö бöрјыԍыԍјаслыԍ пöшԏі со прöчент, петкöԁлöны став мијан олöмын замечаԏеԉнöј јавԉеԋіје. Бöрјыԍöмјас петкöԁлісны, мыј сöветскöј нароԁлöн Љеԋін—Стаԉін ԃелö гöгöр, Љеԋін—Стаԉін парԏіја гöгöр мораԉно-поԉіԏіческöј öтувјалуныс ем венны поԏöм факт. Бöрјыԍöмјас петкöԁлісны, мыј мијан нароԁ ԇік јеԃіноԁушнöј Љеԋін—Стаԉін парԏіја ԁінö помтöм ԁöверіјеын. (**Бурнöј аплоԃісментјас**).

Бöрјыԍöмјас, кыԇі і став мијан быԁлунја олöмным, петкöԁлісны нöшта і нöшта öтчыԁ, мыј сöмын мијан странаын поԅана ужалыԍ јöзлöн збыԉ свобоԁа, мыј сöмын мијан странаын поԅана ужалыԍ јöзлöн збыԉ братство, öԁ мијанын побеԃітіс соціаԉізм. Збыԉмісны Љеԋінлöн пророческöј кывјасыс сы јылыԍ, мыј частнöј собственност торјöԁö, а соціаԉізм öтувтö.

Буреш соціаԉістіческöј пöраԁокјаслöн торжество поԁув вылын крепамміс мијан ужалыԍ јöзлöн збыԉ братство. Мијан странаса ужалыԍ јöзлöн інԏересјасыс јеԃінöјöԍ ԁа веԍкöԁöмаöԍ сетчö, меԃым кыпöԁны ԁа совершенствујтны соціаԉістіческöј проізвоԁство ԁа куԉтура мијан рöԃіна благо вылö, веԍкöԁöмаöԍ сы вылö, меԃым крепаммöԁны ԁа соԁтыны мијанлыԍ обшщественнöј озырлун, коԁі ем быԁ ужалыԍ морт шуԁа олöмлöн поԁув.

Влаԃімір Іԉјіч велöԁліс, мыј маркԍіст-боԉшевікјас гöгöрвоöны равенство кыԇі классјасöс бырöԁöм. Мијан странаын—побеԃівшöј соціаԉізм странаын пöртсö олöмö ужалыԍ јöзлöн збыԉ свобоԁа, збыԉ братство, збыԉ равенство, öԁ мијан странаын бырöԁöма експлоататорскöј классјасöс ԁа гырыԍ восковјасöн мунö классöвöј торјалöм бырöԁöм, кар ԁа ԍікт костыԍ проԏівоположност бырöԁöм.

Мијан ԉубöј чернорабочöј—свобоԁнöј морт, коԁі сулалö аслас поԉіԏіческöј развіԏіјеöн муртыштны поԏöма вылынжык капітаԉістіческöј странаса рабочöј ԁорыԍ, кöні сіјö капіталлöн раб, експлоататорскöј классјаслöн раб.

Сöмын соціаԉізм побеԃа поԁув вылын вермис ԇоріԇавны сöветскöј соціаԉістіческöј ԃемокраԏізм. Проԉетаріатлöн ԃіктатура, кыԇі велöԁліс Влаԃімір Іԉјіч, быԏ ԁолжен вöлі вајны ԃемокраԏізм формајаслыԍ сещöм вежԍöм, коԁі сетіԍ ужалыԍ јöз классјасöн ԃемокраԏізм збыԉ іспоԉзујтöмлыԍ аԇԇывтöма паскалöм.

Тајö віԇöԁлас боксаԋ Верховнöј Сöветö бöрјыԍöмјас петкöԁлöны важност серԏіыс вöвлытöм тöԁчанлун, öԁ мијан странаса ужалыԍ јöз тырвыјö іспоԉзујтісны асԍыныс правојаснысö.

Мијан сöветскöј ԃемокраԏізм поԁулалöма ԋе сöмын всеобшщöј, веԍкыԁ ԁа равнöј ізбіраԏеԉнöј право вылын гусöн гöлöсујтöмöн, но поԁулалöма ужалыԍ јöзлöн правојас вылын уж вылö, шојччöм вылö, куԉтурнöј ԁа зажіточнöј олöм вылö,—правојас вылын, коԁјасöс шеԃöԁöма соціаԉізм побеԁаöн.

Буреш та вöсна сöветскöј соціаԉістіческöј ԃемокраԏізм муртыштны поԏöма вылынжык ԉубöј буржуазнöј ԃемокраԏіјаыԍ, коԁі ылöԁлö рабочöјјасöс братство, равенство ԁа свобоԁа јылыԍ кывјасöн, а ԃелö вылас віԇö капітаԉізмлыԍ нарԏітöм, віԇö озырлун öтар помын ԁа корысалöм—мöԁарын, віԇö ужалыԍ јöз массајаслыԍ капіталыԍ економіческöј ԁа мораԉнöј завіԍімоԍт, налыԍ став ԋеравноправіјесö. Ужалыԍ јöзлöн массајас капітал ыжыԁалöм ԁырјі ԉішітöмаöԍ поԅанлуныԍ пöртны олöмö весіг сіјö куцöј поԉіԏіческöј правојассö, коԁјасöс формаԉнö налы сетö буржуазнöј ԃемокраԏіја,—сіјö странајас јылыԍ сорԋіттöг, кöні весіг тајö куцöј ԃемокраԏіјаыс ез коԉ і сԉеԃыс.

Соціаԉізм побеԁа поԁув вылын, мијан странаса ужалыԍ јöзлöн братство ԁа öтувјалун поԁув вылын, коԁјас öтувтчöмаöԍ јеԃінöј целöн совершенствујтны ԁа јонмöԁны соціаԉістіческöј овмöс, кыпöԁны зажіточност ԁа куԉтура—тајö поԁув вылас вöлі нуöԁöма мірын меԁԍа ԃемокраԏіческöј бöрјыԍöмјас.

Мијан нароԁлöн мораԉнöј öтувјалун, коԁі сещöм вынöн петкöԁчіс бöрјыԍан лунö—ԃекабр 12-öԁ лунö—зев ыжыԁ вынöн петкöԁчіс і Верховнöј Сöвет первöј Сеԍԍіја мунігöн.

Верховнöј Сöветлöн уж петкöԁліс став ԃепутатјаслыԍ јеԃіноԁушіје і таын тыԁовччіс став мијан сöветскöј нароԁ вöлалöн öтувјалун, коԁі öтувтчöма целлöн јеԃінствоöн.

Тајö петкöԁчіс і сіјö јеԃіноԁушіјеас, коԁöн Верховнöј Сöвет бöрјіс Верховнöј Сöветлыԍ Преԅіԃіум ԁа асԍыс мукöԁ органјас, а

(Воԇö віԇöԁ 2-öԁ ԉістб.)

А. А. Жԁанов јорт ԁокладлӧн проԁолжеԋіје

сіӡ-жӧ Нароԁнӧј Комісcарјаслыԍ Сӧвет Вјачеслав Міхајловіч Молотов јурнуӧԁӧмӧн. (Аплоԃісментјас).

Нароԁлӧн вынјӧра поԁԁержка, ӧтувјалун вынјӧра ԃемонстрірујтан обстановкаын, коԁјас кыщалісны Верховнӧј Сӧветлыԍ став ужсӧ, тыԁовтчіс нароԁнӧј массајаслӧн асланыс партіја ԁінӧ ԁа асланыс правіԏельство ԁінӧ помтӧм раԃејтӧм ԁа ԁӧверије.

Нароԁ ԁа сіјӧ руковоԁство, сіјӧ правіԏельство костын тащӧм ӧтувјалуныс абу і оз вермы лоны ԋӧԏі странаын мірас. Тајӧ ем својство, коԁі лӧсалӧ сӧмын міјан страналы, побеԃітшӧј соціаԉізм страналы (Аплоԃісментјас). Сӧветскӧј странаса быԁ пеԉӧсын ужалыԍ јӧз, рабочӧјјас ԁа кресԏана вӧчӧны веԉікӧј уж соціаԉізм стрӧітӧм куԅа. Міјан—уж лоіс чест, ԁоблест ԁа геројство ԃелӧн. Міјан почотӧн ԁа тӧжԁыԍӧмӧн кыщалӧма быԁ ужалыԍ морт. Быԁ ужалыԍ морт чувствујтӧ ас вӧснаыс партіјасаԋ ԁа правіԏельстволаԋ тајӧ тӧжԁыԍӧмсӧ ԁа гӧгӧрвоӧ, мыј сіјӧ ем соціаԉізм стрӧітыԍ ужалыԍјас коллективлӧн торјӧԁны поԏӧм јукӧн.

ԃекабр 12-ӧԁ лунса бӧрјыԍӧмјаслӧн характернӧј аслыԍсікаслун ем сіјӧ, мыј бӧрјыԍысјаслӧн быԁ прослојка,—пӧрысјас і томјас, рабочӧјјас і інԏеԉԉігенціја, кресԏана і ремесԉеԋԋікјас, нывбабајас і мужчінајас—муніс урнајас ԁінӧ меԁым сетны асԍыс гӧлӧссӧ міјан партіја вӧсна, соціаԉізмлӧн выԉ побеԁајас вӧсна, асланыс шуԁа, культурнӧј олӧм вӧсна.

Став нароԁ іԍӧтсаԋ ыжыԁӧԅ лоіс ӧтувтчӧмӧн і нароԁлӧн быԁ прослојка гӧгӧрвоӧ асԍыс ролсӧ міјан обществоын, гӧгӧрвоӧ общӧј ԃелӧын аслас участвујтӧмлыԍ тӧԁчанлунсӧ. Ужалыԍ насеԉеԋіјелӧн быԁ отр'аԁ тӧԁӧ, мыј сіјӧ получітіс соціаԉістіческӧј революціјалыԍ сіјӧс, мыј јылыԍ капіԏаԉізм ԁа царізм ԁырјі оз вӧлі поԅ мечтајтны. Міјан странаса быԁ честнӧј ужалыԍ морт тӧԁӧ, мыј сіјӧс кыщалӧма сталінскӧј тӧжԁыԍӧмӧн, сталінскӧј вніманіјеӧн. Со кытыԍ нароԁлӧн ӧтувтчӧмыс ԁа сплоченностыс 1937 воса ԃекабр 12-ӧԁ лунса колӧм бӧрјыԍӧмјасын.

Героізм пыріс міјан нароԁ бытӧ

Јортјас! Міјан строј замечаԏельнӧј сіјӧн, мыј сіјӧ нуӧԁӧ воԅӧ капіԏаԉізм ԁырјі тӧԁчытӧм, тӧԁтӧм јӧзӧс, коԁјас капіԏаԉізм ԁырјі колісны ескӧ јӧзлӧн бусӧн, лоісны ескӧ „лішнӧј“ јӧзӧн, кыӡі шулісны најӧс важ каԁӧ. Ускоԁӧј тӧԁвыланыԁ, кыӡі Алексеј Максімовіч Горʼкіј жівопіснӧја петкӧԁліс аслас проізвеԃеԋіјејасын тајӧ „лішнӧј“ јӧзыслыԍ олӧмсӧ—ужалыԍ јӧзыслыԍ, коԁјасӧс вӧлі лічкӧма капіԏаԉізм нартітӧмӧн, јӧзыслыԍ, коԁјасӧс вӧлі губітӧма беспросветнӧј олӧмӧн важ, царскӧј Россіјаын.

Сӧветскӧј странаын абу лішнӧј јӧзыс, лішнӧј јӧз міјан—сіјӧ сӧмын жугӧԁӧм експлоататорскӧј классјаслӧн сіјӧ ԋічтожнӧј торныріԍјасыс, коԁјас ез пуктыны сӧветскӧј власԏлы паныԁа ӧружијесӧ. Труԁеԋікјаслы, ужалыԍ јӧзлы сӧветскӧј му вылын почот ԁа уважеԋіје.

Ужалыԍ јӧз асныс асланыс кіјасӧн вӧчӧны выԉ олӧм. Со мылла тащӧм пышнӧј цветӧн ӡоріӡалӧны міјан нароԁнӧј талантјас. Со мылла нароԁ выԁвігајтӧ уна со сурс талантлівӧј руковоԁіԏеԉјасӧс соціаԉістіческӧј стројіԏельстволӧн разнӧј участокјас вылын. Со мылла, јортјас, міјан паскалӧ стахановскӧј ԁвіжеԋіје. Буреш та вӧсна нароԁ выԁвігајтӧ быԁлун пыр выԉ і выԉ уж геројјасӧс, оборона, авіаціја геројјасӧс, култура, іскусство, наука ԁа техніка масԏерјасӧс. СССР-ын ужалыԍ јӧзлӧн героізм ставӧн прізнајтӧм ԁа јона паскалӧм јавлеԋіје.

Міјан героізм пыріс нароԁ бытӧ. Мыјкӧ оз кыв героізм јылыԍ капіԏаԉістіческӧј странајасын! Сіјӧ і гӧгӧрвоана. Морт сеԋі, капіԏаԉізм странајасын, ԁонјавӧ сӧмын кыӡі тӧвар. Сеԋі, кӧԋі морт ԁонјавсӧ шајтјас вылӧ, кӧԋі ԁонјавсӧ не морт, а сылӧн рабочӧј выныс, кыӡі сіјӧ ем капіԏаԉістіческӧј странајасын, сеԋі абу места героізмлы.

Сӧмын соціаԉізм кыпӧԁӧ муртыштны поԏӧм жужԁа вылӧ мортлыԍ збыԉ тӧԁчанлунсӧ, лӧсӧԁӧ поԅанлун сіјӧ ԁуховнӧј способностјас ԁа талантјас быԁ боксаԋ востӧмлы. СССР-ын быԁӧн вермас петкӧԁлыны асԍыс талантсӧ ԁа лоны геројӧн.

СССР-ын соціаԉізм практікаӧн торпырігӧԅ жугӧԁӧма фашістскӧј ԁа вообще буржуазнӧј теоріјајас сы јылыԍ, мыј ӧԏі расајаслӧн ем особӧј способностјас мукӧԁјас серті, мыј мужчіналӧн ем особӧј способностјас нывбабајас серті, мыј рабочӧј класслӧн ем посԋіжык способностјас буржуазіја серті.

Міјан тајӧ фашістскӧј, человекоԋенавістніческӧј теоріјајассӧ жугӧԁӧма торпырігӧԅ. Міјан ԁокажітӧма ԃелӧ вылын, мыј быԁ нароԁлӧн, развітіје кущӧм шупӧԁ вылын кӧԏ сіјӧ ез пыр соціаԉістіческӧј стројіԏельствоӧ, ем став поԅанлунјас вӧтӧԁны мукӧԁ нароԁјасӧс аслас културнӧј ԁа хоԅајственнӧј развітіјеын. Міјан ԁокажітӧма ԃелӧ вылын ԁа пӧртӧма олӧмӧ практіка вылын нывбабалыԍ мужчінакӧԁ равноправіје, узакоԋітӧма політіческі ԁа закрепітӧма економіческі нывбабалыԍ мужчінакӧԁ равноправіје, ӧԁ нывбаба-работԋіца сулалӧ орччӧн мужчінакӧԁ станок ԁінын заводын, фабрікаын, мужчінакӧԁ ӧтлаын нуӧԁӧ уж сӧветскӧј учреждеԋіјејасын. Сіктын колхознӧј строј обеспечітіс нывбаба-колхоԅԋіцалы мужчінаыԍ бытын незавісімост. Труԁоԃеԋ сетӧ поԅанлун кресԏанкалы пӧлучітны благојаслыԍ асԍыс јукӧн пуктӧм уж серті. Тајӧ і ем мужчіна ԁа нывбаба костын равноправіјелӧн збыԉ поԁув, коԁӧс міјан пӧртӧма ԃелӧ вылын. СССР-ын нывбаба ужалӧ быԁлаын мужчінакӧԁ орччӧн—і госуԁарственнӧј управлеԋіјеын, і хоԅајственнӧј ԁа културнӧј олӧмын.

Міјанлыԍ томјӧзӧс абу отравітӧма человекоԋенавістніческӧј, каԋібаԉістскӧј іԃејајасӧн. Сӧветскӧј томјӧзлӧн ем прекраснӧј ӧніја ԁа нӧшта јонжыка замечаԏельнӧј буԁущщӧј. Сіјӧ свобоԁнӧј быԁсікас шовіністіческӧј расістскӧј ԁа мукӧԁ буржуазнӧј фашістскӧј іԃејајасыԍ.

Боԉшевістскӧј партіјалӧн вескӧԁлӧм—рабочӧјјас ԁа кресԏана побеԁајаслӧн поԁув

Јортјас! Влаԃімір Іԉіч Леԋін велӧԁліс міјанӧс, мыј побеԁа обеспечітӧм вылӧ главнӧјыс сыын, меԁым внушітны нартітӧмјаслы ԁа ужалыԍ јӧзлы асланыс вынјасӧ ескӧм.

Влаԃімір Іԉічлыԍ тајӧ інԁӧԁсӧ, тајӧ заветсӧ ӡоннас ԁа тырвыјӧ пӧртӧма олӧмӧ міјан странаын. Міјан странаса ужалыԍ јӧз ескӧны асланыс вынјасӧ. Најӧ тӧԁӧны, мыј буреш најӧ тыш ԁа уж вӧсна обеспечітӧма соціаԉізмлыԍ побеԁа. Најӧ тӧԁӧны, мыј асланыс вынјасӧ ескӧм сетас воԅӧ нӧшта гырыԍжык побеԁајас.

Тајӧ віӧԁлас боксаԋыс СССР-ын соціаԉізмлӧн побеԁа кутӧ вӧвлытӧм межԁународнӧј тӧԁчанлун. СССР-са рабочӧј класс ԁа кресԏанство, асланыс вынјасӧ ескӧмӧн, ез сетны ылӧԁлыны асныс ставлы налы, коԁі поԁсказывајтіс налы асланыс вынјасӧ ескытӧм, ставлы, коԁі уна рӧма оппортуԋістјас, меԋшевікјас ԁа троцкістско-бухарінскӧј преԁаԏельјас моз кыскіс рабочӧјјасӧс ԁа кресԏанаӧс капіԏаԉізм јармӧ. Сӧветскӧј Сојузса рабочӧј класс ԁа кресԏанство асланыс прімер вылын петкӧԁлӧны став мірса ужалыԍ јӧзлы мыј лоӧ асланыс вынӧ ескӧм, мыј лоӧ не сетчыны паԋікалы, не сетчыны врагјаслӧн шӧпкӧԁчӧмлы, коԁјас шуӧны, мыј рабочӧј ԁа кресԏана абу способнӧјӧԍ стрӧітны выԉ соціаԉістіческӧј общество. Рабочӧјјаслыԍ ԁа кресԏаналыԍ асланыс вынјасӧ тајӧ ескӧмсӧ воспітајтіс ԁа јонмӧԁіс болшевікјаслӧн веԉікӧј партіја.

Нароԁлӧн аӡӡывтӧм ӧтувјалун, коԁі ем ӧні міјан олӧмлӧн поԁув ԁа коԁі ем соціаԉізм побеԁалӧн резултат, вескыԁа јітчӧма міјан партіјалӧн тріумфкӧԁ, леԋінізм тріумфкӧԁ.

Ԋӧԏі мінут кежлӧ мі не ԁолженӧԍ вунӧԁны, мыј аслас тріумфӧн болшевікјаслӧн партіја обяԅан геԋіалнӧј велӧԁыԍјаслы Леԋінлы ԁа Сталінлы, обяԅан сылы, мыј сіјӧ свјато віԅӧ ԁа соблуԁајтӧ партіја јылыԍ леԋінско-сталінскӧј велӧԁӧм.

Леԋін—міјан партіјалӧн основоположԋік — лӧсӧԁіс выԉ тіпа партіја, коԁі обеспечітіс пролетаріатлы побеԁа.

Леԋін велӧԁліс, мыј міјан партіја, сы могыԍ, меԁым воԁстны побеԁа, ԁолжен ԁугԁывтӧг кутны тӧԁвылас пролетарскӧј ԃіктатураыс высшӧј прінціп,—рабочӧј класслыԍ кресԏанствокӧԁ сојуз віӡӧм.

Леԋін велӧԁліс, мыј пролетаріатлы сы могыԍ, меԁым побеԃітны, колӧ бојевӧј партіја, революціоннӧј партіја, тырмымӧн смел сы вылӧ, меԁым нуӧԁны пролетаріјјасӧс власт вӧсна тыш вылӧ, тырмымӧн опытнӧј сы вылӧ, меԁым разберітчыны революціоннӧј обстановкалӧн сложнӧј условіјејасын ԁа тырмымӧн гібкӧј сы вылӧ, меԁым кыщовтны став ԁа быԁсікас вавуса ізјас цеԉ ԁінӧ туј вылын.

Леԋін, партіјаӧс кыԅ пролетаріатлыԍ чуԃеснӧј інструмент лӧсӧԁӧмӧн, велӧԁліс міјанӧс, мыј партіја ем пролетаріат классӧвӧј органіԅаціјалӧн высшӧј форма пролетаріат органіԅаціјајас мукӧԁ формајас серті—профсојузјас, кооперація, госуԁарственнӧј органіԅаціјајас серті,—коԁјаслыԍ ужсӧ сылы колӧ нуӧԁны воԅӧ ԁа вескӧԁлыны.

Леԋін велӧԁліс, мыј пролетаріатлыԍ ԃіктатура вермас лоны пӧртӧма олӧмӧ сӧмын партіја пыр, кыӡі вескӧԁлыԍ вын пыр.

Леԋін велӧԁліс, мыј пролетаріатлӧн ԃіктатура вермас лоны полнӧјӧн сӧмын сіјӧ случајын, сіјӧн-кӧ вескӧԁлӧ ӧԏі партіја, коммуԋістјаслӧн партіја, коԁі оз јук ԁа не ԁолжен јукны руковоԁствосӧ мукӧԁ партіјаскӧԁ.

Леԋін велӧԁліс міјанӧс, мыј партіјаын кӧрт ԁісціпліна оз вермы лоны пӧртӧма олӧмӧ пролетаріат ԃіктатуралыԍ могсӧ експлоататорјас пӧԁтӧм куԅа ԁа классӧвӧј обществоӧ соціаԉістіческӧј обществоӧ перестроітӧм куԅа.

Леԋін, міјан партіја јылыԍ сорнітӧмӧн, велӧԁіс гесыӧ, мыј міјан партіјалӧн выныс рабочӧј класс авангарԁ ԁа рабочӧј массајас костын взаімоԁоверіјеын. Сіјӧ віставліс, мыј партіја ԁолжен чуткӧја кывзысны массајас гӧлӧссӧ, внімаԏельнӧја отнӧсітчыны массајаслӧн революціоннӧј інстінкт ԁінӧ, ізучајтны массајас тышлыԍ практіка, не сӧмын велӧԁны, но і велӧԁчыны массајаслыԍ. Тајӧ лӧсӧԁӧ взаімоԁоверіје рабочӧј класс авангарԁ костын, мӧԁ ногӧн-кӧ, партіја костын ԁа ужалыԍ јӧзлӧн став масса костын.

Тајӧ лоӧ, воԅӧ, мыј партіја ԁолжен луныԍ-лун век јонԁыка завојовывајтны аслыс ужалыԍ массајаслыԍ ԁоверіје, мыј сіјӧ ԁолжен завојујтны массајаслыԍ поԁԁержка ԁа кужны ӧтувтны массајасӧс. Сӧмын секі сіјӧ вермас лоны аслас класслӧн вожԃӧн ԁа велӧԁысӧн.

Сталін јорт, тајӧ положеԋіјејассӧ развівајтӧмӧн, інԁыліс сы вылӧ, мыј „болшевікјаслӧн выныс, коммуԋістјаслӧн выныс сыын, мыј најӧ кужӧны кыщавны міјанлыԍ партіјанымӧс уна мілліон беспартіјнӧј активӧн“. Сіјӧ інԁыліс, мыј „міјан, болшевікјаслӧн, ез ескӧ вӧвны сіјӧ успехјасыс, коԁјас емӧԍ ӧні, егӧ-кӧ ескӧ кужӧј партіјала ԁорӧ завојујтны уна мілліон беспартіјнӧј рабочӧјлыԍ ԁа кресԏаналыԍ ԁоверіје“.

А мыј колӧ сы могыԍ, меԁым завојујтны сіјӧ ԁоверіјесӧ?

Сталін јорт шуӧ, мыј „сы могыԍ колӧ, меԁым партіјнӧјјас ез пощаԁыны беспартіјнӧјјасыԍ, меԁым партіјнӧјјас ез јӧрштчыны асланыс партіјнӧј кыщ пыщкӧ, меԁым најӧ ез кічітчыны асланыс партіјностӧн, а кывзыԍісны беспартіјнӧјјас гӧлӧсӧ, меԁым најӧ не сӧмын велӧԁісны беспартіјнӧјјасӧс, но і велӧԁчісны налыԍ“ (Сталін — „Леԋінізм вопросјас“, 10-ӧԁ іздаԋіје, 534 лістбок).

Сталін јорт, воԅӧ, ԋеԏчыԁ інԁыліс сы вылӧ, мыј коммуԋістјас не ԁолженӧԍ кічітчыны асланыс партіјностӧн, ылыстчыны беспартіјнӧјјасыԍ, кыпӧԁны на воԅын нырнысӧ. Партіјецјас ԁолженӧԍ помԋітны, кыӡі шуліс Сталін јорт, мыј „оз кічівост, а скромност мічмӧԁӧ болшевікӧс“.

Јортјас! Ем-ӧ міјан сещӧм партіја, коԁі гӧгӧрвоіс партіја јылыԍ леԋінско-сталінскӧј велӧԁӧмлыԍ став тајӧ поԁувја положеԋіјејассӧ, став заветјассӧ ԁа інԁӧԁјассӧ Леԋінлыԍ сы јылыԍ, кущӧмӧн ԁолжен лоны партіја?

Ԁа, јортјас, сещӧм партіјаыс міјан ем. І сіјӧ партіјасӧ Леԋін бӧрын быԁтіс ԁа нуӧԁіс Леԋінӧн інԁӧм направлеԋіјеын, вԁохновлајтіс ԁа котыртіс соціаԉізм стрӧітӧм вӧсна став врагјаскӧԁ тыш вылӧ Сталін јорт (Ԁыр нужалан аплоԁісментјас).

Леԋінлӧн—Сталінлӧн велӧԁӧмыс петӧ сыыс, мыј асныԍ став ужнымӧс мі ԁолженӧԍ проверајтны нароԁ пыр, тӧԁвылын кутӧмӧн, мыј коммуԋістјас, кыӡі шуліс Леԋін, нароԁнӧј мореын војт, і мыј мі вермам велӧԁлыны секі, кор правіԉнӧја петкӧԁлам сіјӧс, мыј сознајтӧ нароԁ.

(Воԅӧ віӧԁ 3-ӧԁ лістб.).

А. А. Жԁанов јорт ԁокладлӧн проԁолжеԋіје

Міјан парԏіјалӧн выԉ тріумф ем міјан парԏіјаӧн нароԃлыԍ ԁӧверіје завојујтӧм. Коммуԋістјас ԁа беспарԏіјнӧјјас блоклӧн канԃіԁатјас вӧсна бӧрјыԍыԍјасыԍ пӧшԏі ԍо прӧчентлӧн гӧлӧсујтан факт, тащӧм блок чужӧмыслӧн ачыс фактыс петкӧԁлӧ, мыј міјан парԏіја ԁінӧ нароԁнӧј ԁӧверіје јон ԁа ԋекоԁӧн жугӧԁны вермытӧм. Парԏіјалыԍ поԉіԏіческӧј віԇӧ ԁа практіческӧј веԍкӧԁлӧмсӧ нароԁ пыр прӧверітӧм вӧлі меԁԍа збыԉ прӧверітӧм і тајӧ прӧверкасӧ міјан парԏіја чеԍтӧн выԃержітіс.

Верховнӧј Сӧветӧ бӧрјыԍӧмјас став мірлы петкӧԁлісны, мыј боԉшевікјаслӧн парԏіја збыԉ ем СССР-са ужалыԍ јӧзлӧн воԇынмуныԍ авангарԁ ԁа пӧԉзујтчӧ сӧветскӧј странаса став ужалыԍ јӧзԍаԋ помтӧм ԁӧверіјеӧн. (**Аплоԃісментјас**).

Міјан пӧвсыԍ-кӧ, коммуԋістјас пӧвсыԍ унаӧн вӧліны тырмытӧма поԃкованнӧјӧԍ, тырмытӧма бԃіԏеԉнӧјӧԍ сы вылӧ, меԃым кужны тӧԁмавны враглыԍ коварнӧј метоԁјассӧ, то бӧрја војасӧ мі мунім суровӧј школа, ԋе ічӧт жертвајас сулаліс міјанлы револуціоннӧј бԃіԏеԉноԍт слабмӧԁӧм. Вреԃіԏеԉјас вӧчісны ԋе ічӧт урон міјан сӧветскӧј ԃелӧлы.

Ӧні мі кутім побежԁајтны разоблачајтӧмын ԁа вражескӧј уж преԁотвращајтӧмын і кывшутӧг жугӧԁам врагјасӧс помӧԇ, кущӧм кӧԏ маскајасӧн најӧ ез тупкыԍны, кущӧм кӧԏ јарлыкјасӧн најӧ міјан ԁінӧ ез локны. Ӧні тајӧ ԃелӧсӧ чорыԁа завојујтӧма боԉшевістскӧј парԏіјаӧн ԁа міјан странаса ужалыԍ јӧзӧн. Став нароԁ отсалӧ сӧветскӧј развеԁка органјаслы нароԃлыԍ врагјасӧс разоблачајтан ԃелӧын.

Оз поԅ вунӧԁны Ԉеԋінлыԍ ԁа Стаԉінлыԍ інԁӧԃјассӧ сы јылыԍ, мыј мі ог імеітӧ право переоцеԋівајтны аԍԍыным успехјаснымӧс, успехјасыԍ јурбергӧԁчӧмлӧн зев ыжыԁ вреԁ јылыԍ.

Со мыјла Ԉеԋін јортлӧн інԁӧԁјасыԍ сы јылыԍ, кущӧмӧн ԁолженӧԍ лоны міјан поԉіԏіческӧј ԃејаԏеԉјас, меԃым пыр віԇны нароԃлыԍ ԁӧверіје, меԃым пыр лоны массајасӧн настӧјащӧј веԍкӧԁлыԍјасӧн, тајӧ інԁӧԁјасыԍ міјанлы—закон.

Мі ԁолженӧԍ лоны ԉеԋінскӧј ԏіпа ԃејаԏеԉјасӧн, кыԇі велӧԁӧ міјанӧс Стаԉін јорт. Мі ԁолженӧԍ лоны сещӧм-жӧ јаснӧј ԁа опреԃеԉоннӧј ԃејаԏеԉјасӧн, кыԇі Ԉеԋін, сещӧм-жӧ повтӧмјасӧн тышын ԁа пӧшщаԁатӧмјасӧн нароԃлӧн врагјас ԁінӧ, кущӧмӧн вӧлі Ԉеԋін, сещӧм-жӧ свобоԃнӧјӧн, кыԇі Ԉеԋін, быԁԍікас паԋіка коԃыԍ, кор ԃелӧыԍ завоԃітчӧ сложнӧјмыны ԁа горізонт вылын завоԃітчӧ тыԁавны опасноԍт. Мі ԁолженӧԍ лоны муԃрӧјӧн ԁа термаԍтӧмӧн став вопросјас решајтігӧн, кӧні колӧ быԁбоксаԋ орієнԏірујтчӧм ԁа став пԉусјас ԁа мінусјас быԁ боксаԋ арталӧм, кущӧмӧн вӧлі Ԉеԋін. Ԃолженӧԍ лоны сещӧм-жӧ правԃівӧјӧн ԁа честнӧјӧн, кущӧмӧн вӧлі Ԉеԋін, сіԇ-жӧ раԃејтны аԍԍыным нароԁ, кыԇі раԃејтіс сіјӧс Ԉеԋін. Колӧ велӧԁчыны лоны сещӧм ԃејаԏеԉјасӧн, кущӧмӧн вӧлі Ԉеԋін ԁа кущӧм ем Стаԉін јорт. (**Бурнӧј оваціјајас**).

Нароԃлӧн ԁӧверіје ем высшӧј ԁӧверіје, коԃӧс міјан пӧвсыԍ быԁӧн објазан заслужітны ԁа віԇны кыԇі ԍінсӧ,—со мыј колӧ пыртны быԁ веԍкӧԁлыԍ работԋік сознаԋіјеӧ.

Мі ԃолженӧԍ вӧтлыны асланым раԁјасыԍ—і та ԍерԏі сӧветскӧј КонԍԏітуцІја ԍетӧ міјанлы тырпоԅанлун—сіјӧ ԏіпа работԋікјасӧс, коԁјасӧс Стаԉін јорт урчітіс, кыԇі јӧзӧс, коԁјас „ԋі јенлы ԍіԍ, ԋі чӧртлы кокоԉука“. (**Залын ошкӧм**).

Тащӧм јӧзыс ем міјан нӧшта ԋе еща.

Кужны ԁорожітны нароԁ ԁӧверіјеӧн, кужны быԁлаын ԁа пыр быԁ воԍков вылын лыԁԃыԍны нароԁ мԋеԋіјеӧн, чуткӧја кывзыԍны сіјӧ гӧлӧсӧ, прӧверајтны аԍԍыԁ ԃејствіјејастӧ нароԁ пыр, кыԇ таӧ велӧԁліс Ԉеԋін ԁа кыԇ таӧ велӧԁӧ Стаԉін,—ԋе зазнавајтчыны ԁа ԋе ԍетчыны міјан побеԁајаслӧн гранԃіозноԍткӧԁ јітӧԃын успехјасыԍ јурколԉмӧмлы—ӧтарԍаԋ, ԁа ԋе уԍны паԋікаӧ, кор горізонт вылын тыԁовтчӧ кущӧмкӧ опасноԍт—мӧԁарԍаԋ, тащӧм могыԍ.

Тајӧ віԇӧԁлас боксаԋ парԏіјаыԍ вӧтлӧмјас ԁырјі ԁа вӧтлӧмјаслыԍ апеԉԉаціјајас віԁлалігӧн парԏіјнӧј орга-

(Помсӧ віԇӧԁ 4-ӧԁ ԉістб.).

Помӧԇ вужнас бертам нароԃлыԍ врагјасӧс

Влаԃімір Іԉјіч Ԉеԋін кулӧм бӧрын міјанлыԍ парԏіјаӧс ԉеԋінскӧј туј куԅа нуӧԁіс Стаԉін јорт. Стаԉін јорт—Ԉеԋінлыԍ ԃелӧсӧ воԇӧ нуӧԁыԍ, коԁі вооружітіс парԏіјаӧс соціаԉізм побеԃа вӧсна тыш вылӧ, лӧԍӧԁіс ԁа развітіс восстановіԏеԉнӧј каԃколастса условіјејасын, а ԍесԍа развернутӧј соціаԉіԍԏіческӧј строіԏеԉство условіјејасын пролеԏаріат тышлыԍ ԏеоріја, такԏіка ԁа страԏегіја. Стаԉін јорт муԇлытӧг нуӧԁӧ парԏіјаӧс побеԁаыԍ побеԁаӧ, сіјӧс вԁохновԉајтӧмӧн, велӧԁӧмӧн, кыԇі колӧ тышкаԍны врагјаскӧԁ ԁа побежԃајтны веԉікӧј соціаԉіԍԏіческӧј револуціја каԃколастӧ, гранԃіознӧј мірӧвӧј тышјас каԃколастӧ. (**Бурнӧј аплоԃісментјас**).

Ԉеԋін ԁа Стаԉін, міјан парԏіја јылыԍ ԍорԋітӧмӧн, інԃылісны парԏіја раԁјасын кӧрт ԃісціпԉіна коланлун јылыԍ, оппортуԋіԍԏіческӧј еԉементјасыԍ парԏіјаӧс ԍіԍԏематіческӧја весавны коланлун јылыԍ. Тајӧ віԇӧԁлас боксаԋыԍ бӧрја војаслӧн урокјас, ԁа торјӧн 1937 волӧн, торјӧн велӧԁанаӧԍ.

1937-ӧԁ во вӧлі міјан раԁјасӧ ԍујԍӧм троцкістскӧј, бухарінскӧј ԁа мукӧԁ шпіонјасӧс, развеԃчікјасӧс, ԃіверсантјасӧс ԁа мортвіыԍјасӧс жугӧԁан воӧн.

1937-ӧԁ во вӧлі воӧн, кор овмӧс ԁа куԉтура јукӧнын, Краснӧј Арміја стрӧітан јукӧнын, мукӧԁ госуԃарствојаскӧԁ мірнӧј отношеԋіјејас развівајтан јукӧнын ԁоԍԏіжеԋіјејас ԁінӧ, мі, боԉшевікјас, Стаԉін јорт веԍкӧԁлӧм улын соԃтім нӧшта ӧԏі ԍерјознӧј ԁоԍԏіжеԋіје. Ме кута тӧԁвылын сіјӧс, мыј мі завоԃітім ԍерјознӧја овлаԃевајтны буржуазнӧј развеԁкајаскӧԁ, міјан раԁјасын најӧ агентуракӧԁ тыш способјасӧн ԁа метоԁјасӧн.

Ковміс чорыԁа кучкыны сіјӧ работԋікјас куԅа, коԁјас вунӧԃісны капітаԉіԍԏіческӧј кыщалӧмлӧн ԋепріјатнӧј факт јылыԍ, коԁјас вунӧԃісны сы јылыԍ, мыј троцкізм важӧн-ԋін ԁугԃіс лоны поԉіԏіческӧј ԏечеԋіјеӧн рабочӧј классын ԁа пӧріс најомнӧј рӧзбојԋікјаслӧн ԁа мортвіыԍјаслӧн банԁаӧ.

Стаԉін јорт ԃугԃывтӧг велӧԁӧ міјанӧс сыӧ, мыј мі ԋе ԁолженӧԍ вунӧԁны капіԏаԉіԍԏіческӧј кыщалӧм факт јылыԍ, мыј капітаԉіԍԏіческӧј кыщалӧм ысталӧ ԁа кутас ыставны міјан пӧвсӧ асԍыԍ развеԃчікјасӧс ԁа агентјасӧс. Стаԉін јорт ԍетіс міјан парԏіјалы преԁметнӧј урок, кыԇі котыртны бԃіԏеԉноԍт ԃелӧ вылын, кыԇі успешнӧја грӧмітны став сіјӧ мерзавецјассӧ, коԁјас ԁвурушԋіческӧја ԍујԍісны парԏіја раԁјасӧ ԁа зіԉісны керыштны ԁа орӧԁны сіјӧс пыщкӧсԍаԋыԍ, коԁјас вузаԍісны заграԋічнӧј капіталлы, коԁјас ізмеԋітісны міјан рӧԃіналы ԁа зіԉісны бӧр вајӧԁны міјан странаӧ капітаԉістјасӧс ԁа помещікјасӧс, выԉыԍ кӧвјавны рабочӧј класс ԁа креԍԏанство вылӧ нарԏітӧмлыԍ ԁа експлоатаціјалыԍ јармо.

Ԉеԋінскӧј заветјас ԁа інԁӧԁјас олӧмӧ пӧртан історіјаӧ 1937-ӧԁ во пырас, кыԇі нароԃлыԍ врагјасӧс жугӧԁан во. Влаԃімір Іԉјіч велӧԁліс міјанӧс,—кыԇі велӧԁӧ сыӧ і Стаԉін јорт,—кужны тӧԁмавны врагјаслыԍ тујјассӧ ԁа петанінјассӧ, ерԁӧԁавны ԁа грӧмітны врагјасӧс.

1937-ӧԁ во пырас історіјаӧ, кыԇі нароԁ врагјас тышлӧн меԁԍа хітрӧј ԁа коварнӧј метоԁјаслы паныԁ вооружітчан во.

1937-ӧԁ во пырас історіјаӧ, кыԇі во, кор міјан парԏіја вӧчіс паԍвартана кучкӧм став ԍікас врагјаслы, кор міјан парԏіја лоіс нӧшта крепыԁӧн ԁа вынаӧн нароԃлӧн врагјаскӧԁ тышын, міјанлыԍ сӧветскӧј развеԁка Ԋ. І. Јежов јорт јурнуӧԁӧмӧн јоԋмӧԁӧм вӧсна тајӧс шеԁӧԁӧмӧн. (**Аплоԃісментјас**).

Мі тӧԁам ӧні, коԁі ем нароԃлы паныԁ чуԁовішщнӧј, ізмеԋԋіческӧј заговорлӧн поԁулыс. Мі тӧԁам ӧні, кущӧм кругјасыԍ рекруԏірујтчӧны тајӧ врагјасыс. Мі тӧԁам ӧні, кыԇі најӧс воспітывајтӧны капіԏаԉіԍԏіческӧј контрразвеԁкајасын ԁа сы вылӧ лӧԍӧԁӧм учрежԃеԋіјејасын. Сіјӧ—паԋікерјас, трусԉівӧј ԁушајас, ізмеԋԋікјас, преԃаԏеԉјас, коԁјас тышкаԍлісны асланыс каԁӧ Ԉеԋінкӧԁ, коԁјас тышкаԍлісны уна ԁас војас чӧж міјан парԏіјакӧԁ, коԁјас лыԁԃӧны буржыкӧн ԋувны фашістјаслыԍ сапӧгјассӧ.

Мі вӧчім тајӧ преԃаԏеԉјасыслы ԁа фашізм агентјасыслы паԍвартана кучкӧм і кутам воԇӧ најӧс бертны помӧԇ. Тајӧ гаԃінајасыслы абу места міјан сӧветскӧј му вылын. (**Аплоԃісментјас**).

Ԋе вунӧԁны капіԏаԉіԍԏіческӧј кыщалӧм јылыԍ

Јортјас! Соціаԉізмлӧн побеԁа, СССР обороноспособноԍтлӧн јонмӧм, сӧветскӧј правіԏеԉстволӧн ԁа парԏіјалӧн послеԁоваԏеԉнӧј мірнӧј поԉіԏіка обеспечітісны міјан странаса ужалыԍ јӧзлы 16 во мірнӧј уж.

Мі тӧԁам, мыј тајӧ мірсӧ поԁԃержівајтны ез вӧв коԋі. Мі тӧԁам, мыј аванԏурістјас, реакціоԋерјас, фашістскӧј правіԏеԉствојас унаыԍ зіԉлісны нарушітны мір ԁа мешајтны міјан мірнӧј строіԏеԉстволы. Ез уԁајччы тајӧ сы вӧсна, мыј міјанӧс нуӧԁӧ Стаԉін јорт, коԁі кужӧ тӧԁмавны межԁунароԁнӧј буржуаԅіјалыԍ тујјассӧ ԁа тујвожјассӧ, коԁі кужӧ нуӧԁны міјанлыԍ корабԉнымӧс мірнӧј поԉіԏіка руслоті, мір віԇӧм вылӧ став поԅанлунсӧ іспоԉзујтӧмӧн. Бурещ сы вӧсна, мі, Сӧветскӧј Сојузса ужалыԍ јӧз, поԉзујтчам мірнӧј уж обстановкаӧн. (**Аплоԃісментјас**).

Но, мі ог імеітӧ право вунӧԁны ԋіӧԏі мінут кежлӧ капіԏаԉіԍԏіческӧј кыщалӧм. Сіјӧ фактыс-ԋін, мыј капіԏаԉіԍԏіческӧј кыщалӧм ысталӧ міјанӧ развеԃчікјасӧс, шпіонјасӧс, ԃіверсантјасӧс, ԏеррорістјасӧс, петкӧԁлӧ, кыԇі мі ԁолженӧԍ лоны бԃіԏеԉнӧјӧн, зоркӧјӧн, кыԇі ԁолженӧԍ віԇӧԁны гӧгӧр сы могыԍ, меԃым міјанлы ез вӧчны кущӧмкӧ пакӧԍт.

Мі тӧԁам, мыј реакціоннӧј фашістскӧј госуԃарствојас ԁаԍԏӧны војна міјанлы паныԁ. Тајӧн, мі, ԃерт, ԁолженӧԍ лыԁԃыԍны. Но сыкӧԁ щӧщ тӧԁам, мыј быԁмӧны ԁа јонмӧны вынјас, коԁјас ԁаԍӧԍ ԍетны отпор фашізмлы. (**Бурнӧј аплоԃісментјас**).

Сӧветскӧј Сојуз, інтернаціонаԉнӧј прінціпјас чорыԁа собԉуԁајтӧмӧн, ем человечестволӧн став воԇынмуныԍ ԁа прогреԍԍівнӧј еԉементјаслыԍ ԁвіжеԋіје поԁԃержівајтан ԁа развівајтан вынјӧра фактор.

Быԁӧнлы тӧԁсаӧԍ міјан ԍімпаԏіјајас респубԉіканскӧј Іспаԋіја ԁінӧ. Быԁӧнлы тӧԁсаӧԍ міјан жужыԁ ԍімпаԏіјајас кітајса нароԁ ԁінӧ, коԁі нуӧԁӧ героіческӧј тыш јапонскӧј аванԏурістјаслы паныԁ.

Талун, Ԉеԋін кулӧмлы 14-ӧԁ во тыран лунӧ, міјанлыԍ мӧвпјас, міјанлыԍ чувствојас, міјанлыԍ меԁԍа бур кӧсјӧмјас мі веԍкӧԁам іспаԋіјаса тышкаԍыԍ нароԁ ԁінӧ, кітајса тышкаԍыԍ нароԁ ԁінӧ ԁа чорыԁа ескам сыӧ, мыј најӧ побеԃітасны імперіаԉістјаслы паныԁа тышын. (**Бурнӧј аплоԃісментјас**).

Мі ԋе ԁолженӧԍ вунӧԁны Сӧветскӧј Сојузлы паныԁа војеннӧј аванԏурајас поԅанлун јылыԍ. Со мыјла мі ԁолженӧԍ ԃугԃывтӧг јонмӧԁны Краснӧј Арміјалыԍ ԏехԋіческӧј вооружеԋіјесӧ ԁа вынјӧрсӧ. Со мыјла мі пӧԍа чолӧмалам ԁа ԁолженӧԍ став вынӧн іспоԉзујтны правіԏеԉстволыԍ ԁа Верховнӧј Сӧветлыԍ шуӧм Војенно-Морскӧј Флот куԅа Нароԁнӧј Коміссаріат котыртӧм јылыԍ сы вылӧ, меԃым міјан героіческӧј Краснӧј Арміја ԁінӧ соԁтыны ыжыԁ, Сӧветскӧј Сојуз тӧԁчанлунлы ԁа вынјӧрлы лӧԍалыԍ, міјан веԉікӧј соціаԉіԍԏіческӧј ԃержавалы лӧԍалыԍ вына Војенно-Морскӧј Флот. І тајӧс мі кывшутӧг вӧчам. (**Аплоԃісментјас**).

Мі ог вунӧԁӧј војеннӧј аванԏурајас поԅанлун јылыԍ ԁа ԁолженӧԍ лоны тырԁаԍӧн. Враг-кӧ лыԍтас нарушітны Сӧветскӧј Сојузлыԍ ԍвјащеннӧј граԋіцајассӧ, то міјан Краснӧј Арміја вын ԁінӧ, міјан ԁобԉестнӧј авіаціја вын ԁінӧ, міјан сӧветскӧј Војенно-Морскӧј Флот вын ԁінӧ мі ӧтувтам 170 міԉԉіон лыԁа сӧветскӧј нароԁ мораԉнӧј ԁа поԉіԏіческӧј ӧтувјалунлыԍ став вынјассӧ і ԉок лоӧ сылы, коԁі лыԍтас нарушітны сӧветскӧј граԋіцајас: сіјӧ іспытајтас ас вылас сӧветскӧј нароԁ ӧтувјалунлыԍ гігантскӧј ԁа ԋепобеԃімӧј вынсӧ. (**Бурнӧј аплоԃісментјас**).

Лоны ԉеԋінско-стаԉінскӧј ԏіпа ԃејаԏеԉјасӧн

Јортјас! Овмӧс ԁа куԉтура став јукӧнјасын міјан успехјас ԁа ԁоԍԏіжеԋіјејас збыԉыԍ гырыԍӧԍ. Но Ԉеԋін ԁа Стаԉін велӧԁӧны міјанӧс ԋе зазнавајтчыны, ԋе кічітчыны успехјасӧн, сыԃа најӧс ԁоԋјавны. Нароԃлыԍ врагјассӧ разоблачітӧмјаскӧԁ јітӧԁын, фашістскӧј развеԁкајасӧс разоблачајтӧмјаскӧԁ јітӧԁын, мі аԇԇім, мыј міјанлы сулаліс міјанлыԍ успехјас переоцеԋітӧм ԁа прӧтівԋіклыԍ вынјассӧ ԁоԋјавтӧм.

А. А. Жԁанов јорт ԁокладӧн пом

ԋізацијасӧн лезӧм ӧшыбкајас вескӧԁӧм јылыс партіја ЦК меԁбӧрја Пленумлӧн шуӧмыс ем прекраснӧј урок сылӧн, кущӧм політіческӧј ԁејатеԉјасӧн мі ԁолженӧс лоны.

Таӡӧ шуӧмас партіјалӧн Централнӧј Коміԏет іnԁӧ, кущӧм тонкӧј поԁрывнӧј уж вермӧ нуӧԁны враг, уна коммуністјас сінтӧмлунӧн, ԁоверчівостӧн ԁа благоԁушијеӧн ползујтчӧмӧн, кыӡі сіјӧ кужӧ ԋајтӧны честнӧј партіјецјасӧс, клеветајтны на вылӧ, быԁсікас формалнӧј мотівјас серті партіјаыс вӧтлӧм улӧ најӧс вајӧԁӧмӧн.

Централнӧј Коміԏетлӧн таӡӧ шуӧмыс сталінскӧј муԁростӧн ԁа прозорлівостӧн іnԁӧ работнікјаслӧн нӧшта ӧті тіп вылӧ, коԁі тӧԁчымӧн паскалӧма міјан раԁјасын, — карјерістјаслӧн тіп вылӧ, коԁјас зілӧны выслужітчыны партіјаыс вӧтлӧмјас вылын ԁа коԁјас ԁејствујтӧны врагла ківыв, ӧԁ најӧ скӧрмӧԁӧны ԁа тојыштӧны партіја ԁіныс честнӧј јӧзӧс.

Ташӧм сама јӧзыс, тыԁалӧ, веԉ устојчівӧј тіпа јӧз, ӧԁ нӧшта Щеԁрін гіжліс: „Пола ме таӡӧ зборј том јӧзсыс, коԁјас **карјера** раԁі ԁасӧс отрекітчыны мамыс і батыс, ԁа коԁјас, сіӡ шуны, муртса рузум пыщкыс петӧм бӧрын, грӧзітӧны-нін воӡ чуԋнас бытӧ тыԁавтӧм врагла грӧзітӧмӧн: вот ме тенӧ!“ **(Залын гажаа ошкӧм).**

Ташӧм сама јӧзыс мыкӧ мында емӧс і міјан партіјаын. Најӧс і кутӧ тӧԁвылас Централнӧј Коміԏетлӧн шуӧмыс, коԁі іnԁӧ, мыј колӧ ерԁӧԁавны ташӧм сама карјерістјассӧ, кыӡі партіјалы зев ыжыԁ вреԁ вајысјасӧс. Шуӧмыс, кыӡі тыԁалӧ, сетӧ міјанлы преԁметнӧј урок сы јылыс, ленінско-сталінскӧј тіпа кущӧм ԁејатеԉјасӧн ԁолжено лоны міјан вескӧԁлысјас.

* *
*

Јортјас! Мі пырім којмӧԁ сталінскӧј пјатілеткаӧ. Міјан мог—ужлыс произвоԁітеԉност воӡӧ кыпӧԁӧм ԁа култура воӡӧ кыпӧԁӧм. Ӧԁӧ ԁа лічлеӡлытӧг—і сы вылӧ мі імеітам став поӡанлун,—ԁолженӧс мі кыпӧԁны вылӧжык і вылӧжык културнӧј ԁа матеріалнӧј положеније ужалыс јӧзлыс, јӧткыны воӡӧ налыс зажіточнӧј ԁа културнӧј олӧм.

Тӧԁса, кущӧм ыжыԁ тӧчанлун кутӧ ӧні міјанлы—соціалізм развівајтан перспектівајас боксаԋ віӡӧԁӧмӧн—бурещ култура кыпӧԁӧм јылыс вопрос. Култура кыпӧԁӧм јылыс вопроскӧԁ міјан партіја јітӧ коммунізм стрӧітӧм јылыс вопрос. Міјан партіја ԁа Сталін јорт јітӧны міјанлыс перспектівајас, міјанлыс воӡӧ коммунізмӧ мунӧм стахановскӧј ԁвіженије јылыс вопроскӧԁ, коԁі кутӧ тӧԁвылын кыпӧԁны рабочӧјјасӧс воӡынмуныс інжеԋерно-ԏехніческӧј работнікјаслӧн културнӧј уровеԋӧӡ. Бурещ та вӧсна стахановскӧј ԁвіженије Сталін јортӧн шуӧма „коммунізм кӧјԁысӧн“. Мі ԁолженӧс таӡӧ кӧјԁыссӧ быԁтыны, меԁым сіјӧ вајіс асыс озыр плоԁјас. Міјанлы колӧ бырӧԁны міјан ужын ӧткымын участокјаслыс бӧрӧколчӧм, кыӡ вавыв транспортлыс, вӧр омӧслыс ԁа с. в. Вреԁітеԉјасӧс жугӧԁӧмӧн, мі выԁвінітім уна выԉ јӧзӧс. Мі обязанӧс најӧс велӧԁны ԁа воспітајтны ленінскӧја, сталінскӧја најӧс ленінско-сталінскӧј тіпа ԁејатеԉјасӧ пӧртӧмӧн. Міјан воӡын мог: пыр паскӧԁны ԁа развівајтны ԁвіженије ужлӧн вылын произвоԁітеԉност пӧлза вылӧ. Колӧ паскыԁжыка ԁа пыԁӧжык паскӧԁны стахановскӧј ԁвіженије. Ԋе сещӧм важӧн вӧлі ЦК-лӧн тӧԁса шуӧм, коԁі іnԁіс, мыј стахановскӧј ԁвіжеԋіјеын міјанлы важнӧјӧс ԋе сӧмын торја рекорԁјас, но важнӧј стахановскӧј ԁвіжеԋіјелӧн ԁа уԁарнічестволӧн обшщӧј кыптӧм, важнӧј рабочӧјјас став массајаслӧн обшщӧј кыптӧм ужын стахановскӧј произвоԁітеԉност вӧсна тыш поԁув вылын.

Міјан воӡын мог: јӧткыны воӡӧ култура ԁа зажіточност колхознӧј крестанстволыс, кыпӧԁны вылӧжык і вылӧжык віӡму овмӧслыс произвоԁітеԉност, пӧртны олӧмӧ сталінскӧј лозунг „7—8 міллјарԁ пуԁ ԋаԋ воӧн“, лозунг, коԁі матын олӧмӧ пӧртӧмлаԋ, меԁсаԋінсывӧсна мыј, 1937 воын колхознӧј ԁа совхознӧј мујас вылыс ԋаԋӧн урожај лоіс-нін 7 міллјарԁ пуԁ.

Ӡернӧвӧј ԁа ԏехніческӧј културајаслыс урожајност кыпӧԁан мог, ужлыс произвоԁітеԉност кыпӧԁан ԁа зев уна чуԁеснӧј машінајас іспоԉзујтан мог, коԁјасӧ рабочӧј класс вочыс-воӧ пыр унжык і унжык сетӧ колхознӧј сіктлы,—ԁолжен лоны решітӧма успешнӧја ԁа тӧԁӧмыс лоас решітӧма.

* *
*

Јортјас! Міјан пај вылӧ усі зев ыжыԁ шуԁ меԁвоӡӡајасӧн завоԁітны соціалістіческӧј революціја. Капіталізм мунӧ помлаԋ, сіјӧ оз-нін вермы выԁвінітны ас пыщсыс кӧт мыкӧ прогрессівнӧјӧс ԁа переԁовӧјӧс. Скӧрлун ԁа ӧтчајаније шымыртӧны капіталістіческӧј обшществолыс ыжыԁалыс классјасӧс, коԁі оз аӡӡы налыс развівајтчӧмлыс перспектівајассӧ. Буржуаӡіја смертеԉнӧја ԋенавіԁітӧ выԉ мір, соціалізмлыс мір.

Сы пыԁӧ зумыԁ воскоԉӧн мунӧны воӡӧ Сӧветскӧј Сојузса нароԁјас, асланыс тујӧ вылын став паԁмӧгјас веԋӧмӧн, шуԁаӧ ԁа горԁӧја сіјӧн, мыј најӧс нуӧԁӧ, вԁохновлајтӧ ԁа кытыртӧ выԉ побеԁајас вылӧ Ԓенінлыс ԁелӧсӧ велікӧј проԁолжајтыс — міјан Сталін. **(дыр ԋужалан плоԁісментјас).**

1938-ӧԁ во кежлӧ віӡму овмӧс ужјаслӧн госуԁарственнӧј план јылыс

ССР Сојузса Нароԁнӧј Коміссарјас Сӧветлӧн шуӧм

ССР Сојузса Нароԁнӧј Коміссарјаслӧн Сӧвет, колхознӧј ԁа совхознӧј овмӧс котыртӧм бурмӧԁан ԁа воӡӧ кыпӧԁан інтересјаскӧԁ лӧсалӧмын, прімітіс шуӧм 1938-ӧԁ во кежлӧ віӡму овмӧс ужјаслӧн госуԁарственнӧј план јылыс. Урчітӧма основнӧј віӡму овмӧс ужјаслыс госуԁарственнӧј план быԁса во кежлӧ, тувсов ԁа арса ужјас вклучајтӧмӧн ԁа вынсӧԁӧма основнӧј віӡму овмӧс ужјаслыс план 1938-ӧԁ во кежлӧ республікајас, крајјас ԁа областјас куӡа.

Јарӧвӧј кӧӡа план вынсӧԁӧма 90.804,9 сурс га размерын, сы лыԁын: совхозјасын 7.508,7 сурс га, колхозјасын 77.308,6 сурс га ԁа јеԁінолічнӧј овмӧсјасын 703,8 сурс га.

Чістӧј парјас лептан план вынсӧԁӧма 32.641,7 сурс га размерын, сы лыԁын: совхозјасын 3.123,2 сурс га ԁа колхозјасын 29.518,5 сурс га.

Ӡернӧвӧјјаслыс ӧзімӧј кӧӡа план вынсӧԁӧма 36.481,0 сурс га размерын, сы лыԁын: совхозјасын 2.07,0 сурс га, колхозјасын 34.181,5 сурс га ԁа јеԁінолічнӧј овмӧсјасын 212,5 сурс га.

Іӡапоԁ гӧран план вынсӧԁӧма 67.907,9 сурс га, сы лыԁын: совхозјасын 6.357,9 сурс га, ԁа колхозјасын 61.550,0 сурс га.

Луцерналыс семеԋнікјас лӧсӧԁан план паскыԁ раԁјасӧн кӧӡӧмӧн вынсӧԁӧма 135 сурс га размерын, клеверлыс семеԋнікјас—157 сурс га размерын, ԁа луго-пастбішщнӧј турунјаслыс семеԋнікјас лӧсӧԁан план колхозјасын—58,4 сурс га размерын семеԋнікјас лӧсӧԁӧм кызвыннас меставывса меԁбур сортјаса бӧрјӧм кӧјԁысјасӧн јогтурунјасыс сӧстӧм, меԁбур, вынсӧԁӧм мујас вылын обеспечітӧмӧн.

Совхозјасын ԁа колхозјасын унавоса турунјас куӡа **семеԋнікјас колан** план вынсӧԁӧма 1.799,5 сурс га размерын ԁа ӧті воса турунјас куӡа—158,4 сурс га размерын.

СССР-са Совнарком објажітіс СССР-са Наркомӡемӧс, СССР-са Наркомсовхозовӧс ԁа СССР-са Наркомпішщепромӧс, сојузнӧј республікајасса совнаркомјасӧс, крајевӧј ԁа областнӧј ісполнітеԉнӧј коміԏетјасӧс план поԁув вылын, коԁӧс урчітӧма быԁ республікалы, крајлы ԁа областлы, 1938-ӧԁ воса февраԉ 15-ӧԁ луныс ԋе сорӧнжык віӡму овмӧс ужјаслыс план вајӧԁны совхозјасӧӡ ԁа колхозјасӧӡ, быԁ совхозлы ԁа колхозлыс пыртӧм ԁа пыртан севооборотјаслыс конкретнӧј особенностјас артыштӧмӧн, а сіӡ-жӧ обеспечітны 1938-ӧԁ воса февраԉ 15-ӧԁ луныс ԋе сорӧнжык мујас вылӧ овмӧс ужјас куӡа заԁаԋіјејас быԁ јеԁінолічнӧј овмӧсјас вајӧԁӧм.

Торја вніманіје ԁолжен лоны вескӧԁӧма сы вылӧ, меԁым ташӧм зев важнӧј, ужалыс јӧз паскыԁ массајаслыс непосреԁственнӧј інтересјассӧ затрагівајтыс, ԁелӧын, кущӧм ем колхозјасӧӡ план вајӧԁӧм,—ез вӧв петкӧԁлӧма аԁміністріружтӧмӧн увлекајтчӧм, ԁа колхозԋікјаслӧн преԁложеԋіјејас, інԁӧԁјас ԁа требоваԋіјејас ԁінӧ зывӧктана относеније. Колхозјасыс планјас вынсӧԁігӧн рајоннӧј ісполнітеԉнӧј коміԏет преӡіԁіумјаслӧн засеԁаԋіјејас вылын ԁолженӧс обязатеԉнӧ прісутствујтны соответствујушщӧј колхозјасса преԁсеԁатеԉјас.

СССР-са Совнарком урчітіс, мыј госуԁарстволы колхозјаслӧн обязатеԉнӧј ԋаԋ поставкајас вӧчсӧны ӡерновӧјјаслӧн ӧзімӧј ԁа јарӧвӧј кӧӡајас став площаԁыс, коԁӧс урчітӧма кӧӡа куӡа госуԁарственнӧј планӧн. Ӡернӧвӧј културајаслӧн площаԁјасыс, коԁјас кӧӡӧма ӧзімӧј ԁа јарӧвӧј кӧӡа план вывті, госуԁарстволы обязатеԉнӧј ԋаԋ поставка оз вӧчсы. Но, сіјӧ случајјасын, кор ӡернӧвӧј културајаслыс план соԁтӧԁӧн тыртӧм шеԁӧԁӧма мукӧԁ културајас куӡа план тырттӧм шщӧт вестӧ, госуԁарстволы ԋаԋ поставка ԁолжен вӧчсыны збылыс кӧӡӧм площаԁыс.

Јеԁінолічнӧј овмӧсјаслы госуԁарстволы обязатеԉнӧј ԋаԋ поставкајаслыс размерјас арталӧм ԁолжен вӧчсыны ӡернӧвӧј кӧӡајаслӧн став площаԁыс, но сіјӧ площаԁыс ԋе улӧжык, коԁӧс урчітӧма госуԁарственнӧј планӧн.

Колхозјас, коԁјас 1938-ӧԁ воын вӧчӧны кӧӡӧм вылыс освајтан мујас вылӧ, меӡысӧны сіјӧ кӧӡајасыс госуԁарстволы обязатеԉнӧј ԋаԋ поставкајас: кык во кежлӧ—целіна-кӧ освоітӧма весасӧмӧн, мыр бертӧмӧн ԁа костӧмӧн, і ӧті во кежлӧ—весасӧм, мыр бертӧм ԁа костысӧм-кӧ ез вӧчсы.

Сојузнӧј ԁа автономнӧј республікајасса совнаркомјас, крајевӧј ԁа областнӧј ісполнітеԉнӧј коміԏетјас обязанӧс пыр-жӧ бырӧԁны тувсов кӧӡа кежлӧ кӧјԁыс фонԁјас лӧсӧԁӧмын леӡны поӡтӧм бӧрӧколӧм, —кӧјԁыс лӧсӧԁӧм, колана сортјас весалӧм ԁа бӧрјӧм, раԁӧвӧј кӧјԁыс сортӧвӧј вылӧ вежалӧм куӡа ԁа с. в.

Сојузнӧј ԁа автономнӧј республікајасса совнаркомјас, крајевӧј ԁа областнӧј ісполнітеԉнӧј коміԏетјас обязанӧс обеспечітны кӧјԁыс матеріал бура весалӧм, сіјӧс бура віӡӧм ԁа колхозјасӧн ԁа совхозјасӧн сортӧвӧј кӧӡајаслыс план олӧмӧ пӧртӧм „Ӡернӧвӧј културајаслыс кӧјԁыс бурмӧԁӧм куӡа мерајас јылыс“ СССР-са Совнаркомлӧн 1937-ӧԁ воса јуԋ 29-ӧԁ лунса шуӧм серті.

Странаса віӡму овмӧс воӡ кыптӧмлӧн зев важнӧј мог ем 1938-ӧԁ воын урожајност кыпӧԁӧм, торјӧн сортӧвӧј кӧӡајас шщӧт вестӧ. Таво колӧ обеспечітны нӧшта јонжыка ыжыԁ соԁӧм став віӡму овмӧс проԁукціјалыс, 1937-ӧԁ воын ԁорыс.

Таӡӧ могсӧ олӧмӧ пӧртӧм вылӧ колӧ ԁелӧ вылын сосреԁоточітны вынјассӧ колхозјасса, совхозјасса вескӧԁлысјаслыс, колхознӧј актівлыс ԁа колхозԋікјаслӧн ԁа совхозјасса рабочӧјјаслӧн став массалыс.

*
* *

Комі АССР-лы 1938-ӧԁ во кежлӧ основнӧј віӡму овмӧс ужјаслыс план (сурс гаӧн) урчітӧма ташӧм размерјасын: јарӧвӧј кӧӡа (воӡӡа војасса турунјастӧг) совхозјаслы—1,3, колхозјаслы—49 ԁа јеԁінолічнӧј овмӧсјаслы—1,5. Чістӧј парјас лептӧм куӡа совхозјаслы—0,5, колхозјаслы—15. Ӡернӧвӧјјаслӧн ӧзімӧј кӧӡа куӡа совхозјаслы—0,4, колхозјаслы—17. Іӡапоԁ гӧрӧм куӡа план совхозјас куӡа—1, колхозјас куӡа—40.

Ӡернӧвӧј културајаслӧн став јарӧвӧј кӧӡа планыс колхозјас куӡа (сурс гаӧн) урчітӧма ташӧм размерјасын: ӡернӧвӧј културајас—35,2, сы лыԁын шобԁі—3, іԁ—20,3, зӧр—9,6, бобӧвӧјјас—1,8.

Ԏехніческӧј културајас куӡа јарӧвӧј кӧӡа план колхозјасын составлајтӧ (сурс гаӧн) ставыс 5,2, сы лыԁын шабԁі-ԁолгунец —4,9, пыш куԁеԉ вылӧ—0,3.

Овощще-бахчевӧј ԁа кормӧвӧј културајаслӧн јарӧвӧј кӧӡа план колхозјас куӡа (сурс гаӧн) сетӧма ташӧм размерјасын: овощще-бахчевӧј културајас ставыс—5,6, сы лыԁыс картупеԉ ставыс—5. Став кормӧвӧјыс колан војасса турунјастӧг—3, сы лыԁын: ӧтівоса турунјас—1,5, кормӧвӧј корнеплоԁјас—1. Сыкынӡі колан војасса турунјаслӧн ыщкан площаԁ—3, поԁпокровнӧј турунјас кӧӡӧм—3,5, сы лыԁыс клевер—3,5.

1938-ӧԁ во кежлӧ унавоса ԁа ӧтівоса турунјаслыс семеԋнікјас колан план урчітӧма (сурс гаӧн) ташӧм размерјасын: колхозјасын унавоса турунјас ставыс—1, сы лыԁын клевер—1.

1938-ӧԁ во кежлӧ клеверлыс ԁа луцерналыс семеԋнікјас ԁа луго-пастбішщнӧј турунјаслыс семеԋнікјас лӧсӧԁан план колхозјасын урчітӧма (сурс гаӧн) клевер куӡа—0,4.

(ТАСС)

Отв. реԁактор
Г. І. ТОРЛОПОВ.

Уполн. Главлита № 488. Типографня УМП, г. Сыктывкар, Дом печати. Тираж 3390.